

Nr 17

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ny organisation av sjöfartsverket, m. m. jämte motioner, såvitt propositionen och motionerna hänvisats till jordbruksutskottet.

I propositionen nr 58 har Kungl. Maj:t under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 14 mars 1969 föreslagit riksdagen bl. a. att godkänna riktlinjerna för ny organisation av sjöfartsverket, att godkänna ändringsförslag beträffande vissa förordningar samt att anvisa medel till i propositionen angivna ändamål.

Propositionen har hänvisats till lagutskott såvitt den avser ändringar i förordningar, till jordbruksutskottet såvitt den avser bidrag till småbåtshamnar och anslag under nionde huvudtiteln och i övrigt till statsutskottet. I den del propositionen har remitterats till jordbruksutskottet föreslår Kungl. Maj:t att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att under budgetåret 1969/70 bevilja bidrag till småbåtshamnar med sammanlagt högst 4 000 000 kr. samt att riksdagen för budgetåret 1969/70 på driftbudgeten under nionde huvudtiteln anvisar till Bidrag till fiskehamnar m. m. ett reservationsanslag av 1 000 kr. och till Åtgärder för fritidsbåttrafiken ett reservationsanslag av 1 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen.

I propositionen föreslås bl. a. ny organisation av sjöfartsverkets centrala förvaltning. Verkets uppgifter föreslås koncentrerade till att avse främst handelssjöfartens farleder och fartyg. Detta innebär att vissa av verkets nuvarande uppgifter t. ex. i fråga om småbåts- och fiskehamnar förs över till andra myndigheter.

Sålunda förordas att driften och förvaltningen av de statliga fiskehamnarna och ärenden om statsbidrag till fiskehamnar förs över till fiskeristyrelsen. Vidare föreslås att den statliga bidragsgivningen till småbåtshamnar skall föras över till statens naturvårdsverk. Naturvårdsverkets uppgifter bör avse en angelägenhetsprövning av olika projekt under jämförelse med andra statliga insatser för att stödja friluftslivet samt därutöver själva bidragsgivningen. Den projekterande och byggande verksamheten i fråga om småbåtshamnar skall enligt förslaget handhas av statens vägverk.

Bihang till riksdagens protokoll 1969. 10 saml. Nr 17

I detta sammanhang har utskottet behandlat

dels de vid riksdagens början väckta motionerna

1. I: 322 av herr *Tistad m. fl.* och II: 364 av herr *Åberg m. fl.* vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t framhåller vikten av mera generösa normer vid beviljande av anslag ur bensinskattemedel till de mindre hamnarna,

2. I: 609 av herr *Lidgard* och II: 726 av herr *Wennerfors m. fl.* vari hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller att åt sjöfartsstyrelsen uppdrages att efter skyndsamt utredning framlägga förslag till åtgärder i syfte att stimulera båtsporten,

dels de i anledning av propositionen nr 58 väckta motionerna

1. I: 982 av herr *Schött* och II: 1128 av herr *Thylén* vari hemställts att riksdagen måtte besluta att huvudansvaret för planering och projektering av småbåtshamnar skall åvila sjöfartsverket,

2. II: 1129 av herr *Wiklund* i Stockholm vari hemställts att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om utredning — genom naturvårdsverket i samråd med bl. a. båtsportorganisationerna eller på annat sätt — rörande dels allmänt vidgade stödåtgärder till fritidsbåtsrörelsen genom bidrag ur anslaget »Åtgärder för fritidsbåtstrafiken», varvid de i motionen nämnda exemplen på nya stödobjekt bör övervägas, dels generösare principer för sådana bidrag samt att riksdagen begär förslag i ämnet på grundval av den begärda utredningen till 1970 års riksdag.

Utskottet. Kungl. Maj:t föreslår i propositionen nr 58 att sjöfartsverket omorganiserar och att i samband därmed verkets uppgifter koncentreras till att avse främst handelssjöfartens farleder och fartyg. Såsom en följd härav förordas att vissa av verkets nuvarande arbetsuppgifter överförs till annan myndighet.

I den del propositionen hänvisats till jordbruksutskottet föreslås sådan överföring beträffande vissa uppgifter i fråga om småbåts- och fiskehamnar. Driften och förvaltningen av de statliga fiskehamnarna samt ärendena om statsbidrag till fiskehamnar bör sålunda enligt förslaget överföras till fiskeristyrelsen. Eftersom fiskeristyrelsen är den myndighet som har överblick över fiskerinäringens struktur och utveckling anser utskottet den i propositionen föreslagna överföringen lämplig och tillstyrker densamma.

Enligt propositionen bör vidare den statliga bidragsgivningen till småbåtshamnar föras över till statens naturvårdsverk. Detta motiveras med att denna myndighet handlägger frågor rörande fördelningen av det statliga stödet till det rörliga friluftslivet i övrigt. I anslutning härtill föreslås att sjöfartsverkets projekterande och byggande verksamhet avseende småbåtshamnar övertas av statens vägverk. Enligt motionerna I: 982 och II: 1128 bör huvudansvaret för planering och projektering av småbåtshamnar alljämt åvila sjöfartsverket. Ett genomförande av Kungl. Maj:ts förslag skulle

enligt motionärerna medföra en olycklig splittring av ansvaret för småbåtshamnarna. Naturvårdsverkets medverkan anses böra begränsas till att verket såsom rådgivande organ bistår med upplysningar rörande miljövårdsintressena.

Statens naturvårdsverk har alltsedan verket inrättades år 1967 vid sidan av sina naturvårdande uppgifter handhaft statens stöd till det rörliga friluftslivet. Det är enligt utskottets mening fördelaktigt om stödet till den form av friluftsliv som småbåtshamnarna betjäna kan handläggas av samma myndighet som svarar för stödet till det rörliga friluftslivet i övrigt. Såväl den i sammanhanget erforderliga planeringen som avvägningen av stödgivningen till olika anläggningar för friluftslivets behov underlättas därigenom. Utskottet biträder därför Kungl. Maj:ts förslag beträffande handläggningen av ärenden rörande statsbidrag till småbåtshamnar och avstyrker bifall till förevarande motioner.

I motionerna I: 322 och II: 364 föreslås att generösare normer än f. n. skall tillämpas vid beviljande av bidrag till de mindre hamnarna. Utskottet får i anledning härav erinra om att Kungl. Maj:t enligt kungörelsen den 17 maj 1935 (nr 189) angående statsbidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder kan bevilja bidrag med högst 90 % — i vissa fall högre procentsats — av kostnad för byggande och underhåll av nu ifrågakommande anläggningar. Det torde enligt utskottets mening få anses till betydande del vara ett kommunalt intresse och därmed en kommunal uppgift att anordna hamnar och tilläggsplatser för mindre båtar. Utskottet finner till följd härav inte skäl föreslå någon särskild åtgärd från riksdagens sida i anledning av förevarande motioner.

Enligt de vid riksdagens början väckta motionerna I: 609 och II: 726 bör uppdras åt sjöfartsstyrelsen att efter skyndsamt utredning föreslå åtgärder i syfte att stimulera båtsporten. I motionen II: 1129 föreslås att frågan om generösare bidragsgivning och allmänt vidgade stödåtgärder till fritidsbåtrörelsen bör utredas genom statens naturvårdsverk samt att förslag på grundval härav bör föreläggas 1970 års riksdag. Under hänvisning till att endast en ringa del av den bensinskatt som småbåtsägarna inlevererar utbetalas i form av restitution ifrågasätter motionärerna utvidgad stödgivning till hamnanläggningar och farleder för fritidsbåtar m. m. Såsom framhållits i det föregående ser utskottet det till väsentlig del som en kommunal uppgift att anordna nämnda anläggningar. Utskottet är bl. a. med hänsyn härtill inte berett tillstyrka bifall till nu behandlade motioner.

Under återopande av det anförda och då utskottet biträder vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit och anført i den till jordbruksutskottet remitterade delen av proposition nr 58, hemställer utskottet

att riksdagen

1. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag på motionerna I: 982 och II: 1128 godkänner vad utskottet ut-

talat i fråga om handläggning av ärenden rörande fiske- och småbåtshamnar,

2. bemyndigar Kungl. Maj:t att under budgetåret 1969/70 bevilja bidrag till småbåtshamnar med sammanlagt högst 4 000 000 kr.,

3. på riksstaten under nionde huvudtiteln för budgetåret 1969/70 anvisar

a. till *Bidrag till fiskehamnar m. m.* ett reservationsanslag av 1 000 kr.,

b. till *Åtgärder för fritidsbåttrafiken* ett reservationsanslag av 1 000 kr., att avräknas mot automobilskattemedlen,

4. lämnar motionerna I: 322 och II: 364 utan åtgärd,

5. lämnar motionerna I: 609 och II: 726 samt II: 1129 utan åtgärd.

Stockholm den 29 april 1969

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från första kammaren: herrar Skårman (fp), Carl Eskilsson (m), Magnusson (s), Augustsson (s), Skagerlund (fp), Manne Olsson (s), fru Margit Lundblad (s), herrar Sveningsson (m)* och Harald Pettersson (cp)*;

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie (cp), Johanson i Västervik (s)*, Persson i Skänninge (s), Antby (fp), Eskilsson i Likenäs (s), Jonasson (cp), fru Lindberg (s), herr Björk i Påarp (s)*, fru Sundberg (m)* och herr Nygren (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

Särskilt yttrande

av herrar *Skårman* (fp), *Carl Eskilsson* (m), *Magnusson* (s), *Skagerlund* (fp), *Sveningsson* (m), *Antby* (fp) och fru *Sundberg* (m), vilka anför följande:

»Såsom utskottet anfört torde det till betydande del få anses vara en kommunal uppgift att anordna hamnar och tilläggsplatser för mindre båtar. Till anläggande av sådana hamnar beviljas i regel statsbidrag med 50 % av kostnaderna. Ofta kan behovet av tilläggsplatser för gästande småbåtar, främst fritidsbåtar, vara stort. Samtidigt kan såsom anförts i motionerna

I: 322 och II: 364 vid nuvarande bidragspraxis många mindre kustkommuner tvingas låta nödvändiga förbättringar och nybyggnader av småbåtshamnar anstå till följd av att de inte kan anskaffa erforderliga egna medel för ändamålet. Det kan därför enligt vår mening finnas skäl att i vissa fall tillämpa generösare normer för bidragsgivningen än som nu är regel. Detta kan såsom framgår av utskottets utlåtande ske inom ramen för bestämmelserna i kungörelsen den 17 maj 1935 (nr 189) angående statsbidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder.»